

gyar dal mellett ringatta karjaiban s egy lelkes magyar nevelőnő felügyelete alatt serdült; Gödöllőn növekedett s évről-évre hazatért szülőhazájába.

Most, mikor szive vágyát követve egybekel, a magyar haza milliányi népe kívánja neki a földön elérhető legnagyobb boldogságot!

Községi jegyzők képzése.

Régebb idő óta nyilatkozott szép Magyar hazánkban az óhaj, hogy közigazgatásunk reformáltassék s valóban, ha a napi sajtót figyelemmel kísérjük, lehetetlen fel nem ismernünk az általános mozgalmat, mely közigazgatásunk javítására minden irányban megindult. És ha különösen a közigazgatási szaklapokat olvassuk, egészen meg lehetünk elégedve, mert a lehető legmelegebben karolják fel az eszmét s különösen annak azt a részét, mely a községi jegyző képzésére vonatkozik. Nem csoda, hiszen ez a legtermészetesebb kiindulási pontja a reformátiónak, mert ha az alapja jó közigazgatásunknak, akkor jó lehet a többi része is, mert arról gondoskodott az 1883: I. tcz., mely először mondotta ki a közigazgatási tanfolyamok létesítését, — igaz, hogy nem a községi jegyzők kiképzését értve alatta. — De megfogamzott később az eszme ez irányban is s a mint látjuk, szép hazánk egy pár vármegyéjében részint magánosok, részint vezérferfiak buzgólkodása folytán már községi jegyzői tanfolyamok létesítettek, mely mozgalomban az elsőség vármegyénket illeti, mert itt egy ilyen tanfolyam már 4 hónapi időtartamig működött, ez év január havától ápril végeig, és pedig oly eredménnyel, hogy a jegyzői szil-

goló bizottság, mely őszintén szólva, a mily fukar a kegyek osztogatásában, ép oly szigorú a jelölt képzettségének megbírálásánál, — mert lelkiismeretes és szakképzett, — meglegedésének adott kifejezést a tanfolyam hallgatói kiképzetése felett.

A mi ezen nagy jövőt ígérő uttörő intézményünk multját illeti, arról számot adott a tanfolyam volt igazgatója Balogh Károly vármegyénk egyik árvaszéki ülnöke, ki egy meglehetősen terjedelmű és az igazságot szem előtt tartó tárgyilagossággal írott „Emlékiratot“ tett közbe, melyből kiki meggyőződhet arról, hogy pusztán a nemes eszme iránti ragaszkodás képes arra, hogy az ige testté legyen, hogy önzetlen férfiak akadjanak, kik a közigazgatás és közelebről vármegyénk közigazgatásának javítása czéljából minden egyéb érdek nélkül vállaltatva jegyzői tanfolyamot létesítsenek s ott tanulva tanítsanak, sivar közigazgatási irodalmunkat is tőlük telhetőleg fejlesztészik.

A mily üdvös és megnyugtató volt reánk nézve eme hazafias ügybuzgóság s örvendve vallottuk magunkénak ezen első mozgalmat, ép oly nagyon visszatetszt a „Magyar Közigazgatás“ 23-ik idej számában vezércikk képen előforduló közlemény, mely a pozsonyvármegyei jegyzői tanfolyamot állítja elsőnek hazánkban, mit annyival inkább kell csodálnunk, mert okvetlen kellett, hogy nevezett szaklap szerkesztője tudomással birjon a torontál-megyei nagyobb szabású tanfolyam létezéséről, miért is nem mulaszthatjuk el ama felette merész közlés ellen tiltakozó szavunkat felemelni — mert hiszen maga a közlemény elismeri,

hogy az, egy előadóval működött csak, és ismétlő iskola számba mehetett s nem tartott tovább mint egy kis hónapig és pedig f. é. ápril 11-től május 14-ig, mely időtartam alatt szerintünk komoly ismétlést sem lehet folytatni ha a nap legnagyobb része arra nem használtatik fel. Ugy hallottuk azonban, hogy tanfolyamunk előjárói idejében megtették óvásukat, mit annyival inkább megtehettek mert Pozsonyvármegye alispánja közvetve hozzájuk is fordult alapszabályokért akkor, mikor már tanfolyamunk fennállott és javában működött. De e felett ítéljen a közvélemény, melynek igazságos ítélete okvetlen részünkre kell hogy dőljön, miután a történeti tény a „Magyar Közigazgatás“ vezércikk írója sem hamisíthatja meg. E tárgygyal végezve, áttérünk jegyzői tanfolyamunk jövőre, melyet ez évi május hó 12-én Nagy-Szent Miklóson a torontál-megyei jegyzői egylet mint testület átvett és pedig oly nagy jövőt ígérő lelkesedéssel, mely — ha szalma tüz nem marad — elkerülhetlen biztosítandja ezen eszme marandóságát és tanfolyamunk jövőjét, annyival inkább — mert ebbeli törekvésében támogatatik folyton folytatást a tanfolyam ügybuzgó volt vezetői által, kik — mint tudjuk — ez eszme iránti buzgalmukban minden lehetőt megtettek és megtesznek arra nézve, hogy a tanfolyam állandósítása mielőbb megtörténjék, hogy ekként a jegyzői pályára lépő ifjak már november eisején megkezdhesék a részükre létesített üdvös czélú intézmény hallgatását.

De támogatatni fog az eszme ugy erkölcsileg mint főkép anyagilag vármegyénk kormányferfiak, törvényha-

Az ellenféllel hamar megegyeztünk. Mindenbe beleegyeztek a jó segédek, a kardot ajánlottuk, — elfogadták: első vére, — elfogadták, azt felelték „majd elvállik“. Küzdterül a palotai erdőt tüztük ki, ez ellen sem tettek ellenvetést, de csak ha kocsin megyünk, mert gyalog kissé messze volna.

A kardokat mi vittük, az orvost is, nekik csak Mosoly Pállal együttesen kellett 6 óra után megjelenniök, vagy pedig a feleletet hozniök, melyben meg legyen írva a bocsánatkérés s az: vajjon miért is nevetett?

Ellenkező esetben kész a párbaj, mert így kívánja a becsület!

* * *

Hat óra után csakugyan találkoztunk a palotai erdőben. Maga Mosoly Pál is kijött, tehát nem volt remény az ügynek békés utoni lebonyolítására.

Nagyon sok fáradságomban s bosszuságomban került velük megértetnem, mi lesz kötelességük s mit hogyan tegyenek? Mosoly Pál ur nem akart levétközni, mert hisz' mire való az, nem bolondult meg, hogy utóbb náthát szedjen magára?

Külömben igen jó kedve volt, nem tett mást mint nevetett, segédei is össze-összenéztek s termeteinket vizsgálgtván, gunyosan mosolyogtak. Mosoly Pálon végre fogott a jó szó s levétközött.

Felálltunk.

Utóljára tettem fel a kérdést: „Nem hajlandók-e az ellenfelek baráti jobbot nyújtani egymásnak?“

Mosoly Pál hangos kacajjal felelt.

Örs barátom idegesen reszketett.

Háromszor tapsoltam.

„Rajta!“ kiáltam.

E perczen Mosoly Pál mint valami evet visszaugrott s gyorsan a legközelebbi fára kuszott, segédei pedig iszonyu orditózással támadtak reánk.

„Üsd, üsd, csak a fejét, hogy meg ne sántuljon“, s azzal éktelen csapkolózással suhogtatták kardjaikat. A első perczen majd hogy köfallá meredtem az ijedségtől; mire magamhoz tértem azonban, már éreztem a kardlapot hátamon; nosza több sem kellett, bölcsen utánoztam Mosoly uram példáját, ki majd ketté hasadt nevetésben, oly pompásan mulatott a fa tetejében. Maga is buzditgatta legényeit: „csak azt a czin-gárt, az ebadta, azt, a melyik ott fut a kocsik felé“, s maga is leszállott, hogy jobban nevetessen. Arcza biborvörös lett, majd lilás színt vett fel s elkékült. „Megmondjam-e, megmondjam-e?“ kiáltozó s a kacagási rohamok ujult erővel törtek elő bensejéből.

Egyszerre azonban rémes kiáltással roskadt le a földre. Ajkai szederjes színt öltöttek. Nehány alig érhető szót dadogott: „Majd felelek rá — — megmondom“ — — s végig nyult a pázsiton.

Mindnyájan összefutottunk. A küzdő felek is meglegelték a munkát. Iyenkor minden ellenséges indulatnak meg kell szűnnie.

Sietve hívtam elő az orvost. Ő sokáig vizsgálta az élettelelnek látszó tetemet, végre is komoly arczczal fordult hozzám: „Nincs mit változtatnunk a dolgon, nincs mit segitenünk, szívszélhűdés érte, meghalt! . . .“

Haza vittük.

A vén leány hangos sirásra fakadt.

„Egek! mi történt itt?“ kiáltozó s haját tépve jajveszékelt és sopánkodott, „lám megmondtam, ne egyék, ne igyék örökké! Lám megmondtam, a sok vér megölte! Jé-

zus Máriám, mi lesz velünk?“ s zokogása mintegyre felhallott.

Kutyája különös tekintettel nézte, mintha nem értené a dolgot s kezét nyalogatta.

A majmok pedig közömbösen fintorgatták orraikat.

* * *

Még halálában is fagyos mosoly derengett ajkai körül. Mintha csak figyelmeztette volna a körülötte állókat: „miért sirtok? mit tesztek? sohasem sziveltem a szomorúságot . . .“

De a halott néma. Nem beszélhet, nem akarhat. Tehetetlen anyag, husból és csontból, lélek nélkül.

A temetés napján elborították koporsóját virágokkal. Összecsődült a környék népe s megtelt kíváncsiakkal az utcza.

„A kis Mosoly Pál meghalt, hallottad-e már?“

„Szegény feje, kicsodán kaczagunk már most?“

„S ki fog rajtunk nevetni?“ így füződött a szóbeszéd.

A segély- és temetkezési-egyletek, melyeknek Mosoly Pál alapító-tagjuk volt, testületileg, zászlók alatt jelentek meg; tömegtelen nép kísérte a halottat rövidke utján, mely után oly hosszú a pihenés.

Az egyleti zenekar gyászindulót játszott. Visszajövet azonban már a „Körösi lány“, „Rebeka“ s hasonló vig nótáktól hangzott az utcza.

Mosoly Pál is talán jobban mulatott ezeken, mikor a tulvilág kárpitjára könyökölve le-bámult a földre.

S bizonyára nevetett.

Szegény feje, — miért is nevetett?! . . .

tósági bizottsága, községei és a nemes keblü ügybarátok által is, mely tényezők közreműködése mellett lehetetlen, hogy elmaradjon a kívánt siker, mit ezen intézménytől kell várunk.

Most tehát a jegyzői egyleten elsőben a sor, tegye meg a szükséges lépéseket és pedig sürgősen arra nézve, hogy az újabban kidolgozott alapszabályok kormány jóváhagyásban részesüljenek, hogy a tanfolyam fenntartásához szükséges kellékek meglegyenek s így a tanfolyam a fenebb kitétt időre az azt igénybe venni szándékozók részére megnyitassék s ekként saját lelkiismeretét is megnyugtassa.

Meg vagyunk győződve, hogy közönségünk teljes tudattal bir a szóban forgó nemes intézményről és annak üdvös horderejéről, mely intézmény egyedül a nagy közönség megnyugtatója és a közjó érdekében lesz hivatva működni és áldásos hatását terjeszteni.

Észrevétel

a „Wochenblatt“ 24. számában megjelent „Notärs Präparandien“ cikk egy tételére.

A „Gr.-Becskereker Wochenblatt“ f. évi 24. számában a jegyzői képezdéről szólva, többek közt azt mondja: „Mondassék ki, hogy akár választásnál, akár kinevezésnél (?) egy jelölt se jöjjön s ne jöhessen tekintetbe, ki a képezdét — még pedig jól — nem végezte.“

Ezt azzal indokolja, hogy jegyzőinknél kevés a theoretikus műveltség, tehát egy ily képezde felállításával ezen bajon segítenék. Csak hogy cikkek végén már nem képezdét, hanem tanfolyamot említ, és ezen tanfolyamon — mely 6 hóig tartana — bizony épen nem lehetne valami sok theoreticus műveltséget elsajátítania egy oly egyénnek, ki azt az iskolából nem hozta magával. Ha már a theoreticus műveltség elérését indítványozza tek. cikkíró, bizonyára sokkal jobb volna indítványa, ha 8 osztály elvégzését kívánná 6 helyett.

Mert azzal, hogy egy 4 vagy 6 osztályú egyén a tanfolyamot végzi, tekintve a községi jegyző sokoldalú tevékenységét, vagyis inkább teendőinek sokoldalúságát — csakis azt érheti el, hogy valamely irodában mindjárt belépésekor mint többé kevésbé használható erő kezdi működését. És erre nagyon, de nagyon szüksége van sok embernek, ki oly jegyző mellett kap állást, (tiszteltet a kivételnek) ki azt tartja: míg én magának megmagyarázom, megcsinálom magam.

Ily főnök mellett egy ambitiosus segéd magára lévén hagyva, olvas, kutató, tanul, míg azt veszi észre, hogy épen azáltal, mert magára van hagyva, teendőiben teljes jártasságot ért el.

De mit csináljon a kevésbé ambitiosus, vagy önállóan dolgozni nem tudó egyén? Erre valóságos áldás a tanfolyam, mert van ugyan fogalma mindenről, de e fogalmak chaossá vannak összezavarva, melyet a tanfolyam lenne hivatva rendszerezni és formákba önteni.

De mit tegyen az, ki önállóan —

a tanfolyamon való részvétel nélkül — teljes tudatában van annak, hogy a jegyzői szigorlatot leteszi s kiben a theoreticus műveltség meg van? (Mert vannak ám ilyenek is!) Ettől csak nem kívánható, hogy az irodát 6 hónapra hagyja el s hallgassa a tanfolyamot, melyen semmi újat nem hall, mit már saját szorgalmából ne tudna? Ez a jegyzői szigorlatot ép oly jól, esetleg jobban is leteheti mint az, ki a tanfolyamot végezte, s miután a tanfolyamnak az a célja, hogy a szigorlat letételére előkészítse, illetve elkészítse a jelöltet, miért szorítassék minden jelölt — még az is, ki a tanfolyam nélkül kellő készütséggel bir — a tanfolyam hallgatására?

Az az ártatlan kívánság pedig, hogy választásnál és kijelölésnél csak az vétessék figyelembe, ki a tanfolyamot végezte, bizonyára örök óhajtság marad! Mert mit ért volna el azon egyén, ki több évi tanulás után a szigorlatot évek előtt, vagy legújabb időben tette le, ha eddig még nincs seholy megválasztva, s ezután tekintetbe nem jöhetne a kijelölésnél csak azért, mert a jegyzői tanfolyamot nem végezte?! Az ne lehessen jegyző, ne élvezhesse éveken át tartó fáradozásainak gyümölcsét! Kissé furcsa lenne!

Ments Isten, hogy a tanfolyam ellen akarnék valamit mondani, nem, épen ellenkezőleg! Jó az, nagyon jó és hasznos intézmény, de hagyják meg azért egyeseknek az önállóságot, ne akarják kényszeríteni azokat is a tanfolyam hallgatására, kik magukban annak szükségességét nem érzik!

Ismerünk több jegyzőt és segédjegyzőt, kiknek — dacára annak, hogy a tanfolyamot nem végezték — van annyi, ha nem több, theoreticus műveltségük a practicus mellett, a mennyit társadalmi állásuk okvetlenül megkíván.

Állandósítsák a tanfolyam mielőbb, de azért mindenkinek a magáét! Vétessék a kijelölésnél ép úgy tekintetbe az, ki a tanfolyamot hallgatta, mint az, kinek arra szüksége nem volt. B. y I.

Sport.

A „Torontál“ regatta egylet tagjai már megkezdtek a szegedi, július 13-iki versenyzéshez szükséges traininget. A legutóbbi választmányi ülésen a „Margit“ nevű outrigger négy-evezős csónakbani evezésre kijelöltettek: Knab Ádám, Mesterovits Pál, Zsiros Imre, Reitter Oszkár (stroke) és Kp. Kovács László kormányosnak. A skiff versenyre: a „Lolla“ nevű scullben dr. Pap Géza s a „Hanna“ nevű klinker skiffben Kp. Kovács László. — Az egyleti élet igen élénk s a kitünő karban levő lawn tennis pályát a hölgyek is szívesen keresik fel. Az egylet tagjai közé legújabban dr. Kajtár Jenő, Hadfy Károly és Balázs Iván urak vétettek fel.

A zombolyai athletikai club e hó 21-ikén a juliamajori ligetben zártkörű nyári mulatságban mutatja be legelőször „erejét“, — s az egylet dress-jét. Reméljük, hogy mind a kettő elismerésben részesül.

HIREK.

Személyi hírek. Hertelendy József, megyénk főispánja e hó 22-ikén a „felső torontáli ármentesítő társulat“nak a társulati főmérnök választása céljából tartandó véleményező bizottsági ülésére N.-Kikindára utazott. — Rónay Jenő, kir. tanácsos, megyénk alispánja 20-án Kis-Zomborra utazott

beteg anyja látogatására. A megyeszerte ismert köztisztelőben álló matrona gyengélkedése élénk aggodalomra adott okot s e hét folyamán dr. Plechl Szilárd megyei főorvos is sürgősen a beteghez hivatott. Állapotában mint halljuk, megnyugtató javulás állott be. — Nikolics Fedorbárnak, N.-Kikinda város országképviselőjének a gör.-keleti szerb egyházcongressus volt kir. biztosának ő felsége a király kifejtett tevékenysége és hasznos szolgálatai érdemeiül elismerését nyilvánította.

Eljegyzés. Istvánfi István t. becei kir. közjegyző leányát Vilmát e hó 15-ikén eljegyezte dr. Raffay János n.-kikindai kir. törvszéki jegyző.

Új szerb papok. Brankovics György ő szentsége Veselinovics Vladislav nagy-kikindai teologust felszentelte papnak, kit megbiznak a mehalai szerb község plébániájának vezetésével. Ugyancsak felszenteltetett Novits Lázár t.-kanizsai plébános és Jankovics Milos török-becei plébános szerb főespereseknek. — A temesvári egyházmegye ügyeinek intézésével a püspöki szék betöltéséig Dimitrievits Nektar verseczi szerb püspök bizatik meg.

Pancsova város közönségének közgyűlése elhatározta, hogy Mária Valéria főhercegnőnek Ferencz Salvator főherceggel történendő egybekelése alkalmából a királyi párhoz, valamint a fiatal párhoz, üdvözlő feliratot intéz. Ezenkívül árvabázis létesít, melyet Mária Valéria főherceggasszonyról fog elnevezni.

A torontáli sáskairtas lefolyásáról érdekes kimutatás jelent meg, mely megdöbbentő képét nyújtja annak a veszélynek, mely a megyét fenyegette. A kimutatás szerint ugyanis a június 2-ától 8-áig terjedő idő alatt a Pádé melletti Szatmári-pusztán irtva lön jun. 2-án 35 hektoliternyi sáska, 4-én 41 hektoliter, 5-én 52 hektoliter, 6-án 75 hektoliter, 7-én 18 hektoliter, 8-án 28 és fél hektoliter, összesen mintegy 250 hektoliter. Egy hektoliterre 325,000 sáskát számítva, Pádé mellett 81.087,000 darab sáskát semmisítették meg; Szaján, Jázova és Hódics mellett pedig 398.912,500 darabot, az egész fenyegetett területen tehát mintegy ötszáz millió darabot. Az irtásnál körülbelül 1500 embert alkalmaztak, a kik minden forint bérért 90,000 darab sáskát irtottak ki. Az egész költség a fentemlített hét alatt 5400 frtra rugott, nem számítva azt a kárt, melyet 700 hold legelő és 300 hold gazdag buzaföldnek eltiprása okozott. Egyetlen pádei birtokos mintegy 3000 fortnyi kárt szenvedett az irtási munka folytán.

Halálozások. Torontál-Vásárhelyen e hó 9-én hunyt el Gacsal Jánosné, az ottani hely. hitv. lelkész ifju neje. A temetés a vidék óriása részvéte mellett történt. A gyászháznál Tomka Károly hertelendifalvai, a templomban Fa István pancsovai és a sírnál Szalay József nagy-beckereki ref. lelkészek mondtak Isten hozzádot az élete virágjában elhunyt nőnek, s az ottani dalárda gyászénekekkel kísérte végső útjára. — Béke hamvaira!

A követk. gyászjelentést vettük: A török-Becsei községi tantestület fájdalommal telt szívvvel jelenti szeretett volt tagjának Kreckay József nyugalmazott tanítónak, 50 éves tanítói működése után élte 75-ik és nyugalmaztatásának 6-ik évében, folyó hó 18-án este 7 és fél óraker, a hallotti szentségek ajtatos fölvétele mellett, végelgyengülésben történt gyászos kimúltát. A boldogultnak hült tetemei f. hó 20-án d. u. 4 óraker fognak a helybeli róm. kath. sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent miseáldozat ugyancsak e hó 21-én, reggeli 7 óraker fog a helybeli róm. kath. templomban az Egek Urának bemutatatni. Török-Becsen, 1890. évi június hó 19-én. Kanász Jánosné, szül. Mészáros Ágnes e hó 17-én hunyt el 28 éves korában.

Az élete virágjában elszenderült férjén kívül 3 kiskorú gyermeke siratja. Temetése e hó 18-án történt a róm. kath. hitvallás szertartása szerint. Béke hamvaira!

Uj vasútvonal. A kereskedelemügyi minister előmunkálati engedélyt adott Komjáthy Béla országgy. képviselőnek egy Makótól Szerb-Csanád, Német Csanád, N.-Szt-Miklós, Nagy-Ósz, Kis-Ósz, Lovrin, Grabác, Bogáros, Csátád, Ujhely, Sándorháza, Billéd, Kis-Becserek, Uj-Bessenyőig terjedő szárnyvonalra.

Városi közgyűlés. A f. hó 16-án Krsztics polgármester elnöke alatt megtartott városi közgyűlés több érdekes tárggyal foglalkozott, melyekről a következőkben adunk rövid tudósítást:

A gyűlés elején dr. Gyorgyevics interpellálta a polgármestert, figyelmeztetve arra, hogy tudomása szerint egyes városi hivatalnokok zugirászattal foglalkoznak, s ez ügyben erélyes intézkedést kér. A polgármester kijelentette, hogy ez ügyben vizsgálatot indít, de megjegyezte, hogy semmi rosszat nem lát abban, ha egyes hivatalnokok a felek részére készítenő kérvényeknél mérsékelt díjazást kérnek. Nédics az interpellálótól nevetet kért, nehogy a dolog oly színben tűnjék fel, mintha agyonhallgattatnék. Dr. Gyorgyevics kijelenti, hogy most nem akar egyeseket megnevezni, de a nevetet a polgármester rendelkezésére bocsátja. A vitában még többen is részt vettek, végül a polgármester válasza tudomásul vétetett. — A vármegye azon leirata, hogy a városi nyugdíjszabályzat 1891. évi január 1-én lép életbe, továbbá, hogy az artézi kút fúrására 4000 frt a közjótékonyági alapból megszavaztatott szintén örvendetes tudomásul szolgálnak. Az artézi kút fúrását Seidler vállalkozó már e hét folyamán megkezdi. — Kiváló érdeklődést keltett az ujonnan építendő kórház ügye, melynek helyéül az Amerika külvárosban levő Bauholzer féle telek jelöltetett ki. A telek becsértéke 6000 frt, az építkezési költségek 96,000 frtra, s a mintegy 80 ágyra szóló teljes felszereléssel együtt körülbelül 115,000 frtra rúgnak. Az állandó választmány indítványozza, hogy a tervek s a költségvetés felülvizsgálat végett egy szakbizottságnak adassák ki. Mencer Lipót biz. tag indítványozza, hogy a megyénél tétessenek lépések aziránt, hogy a város irányában fenálló 29,000 frtnyi követeléséről lemondjon, esetleg maga építsen kórházat, melyhez a város hozzá járulna. Többek felszólalása után az állandó választmány határozata Mencer indítványával kibővítve fogadtatik el. A gyűlés végén Marcoin Jenő, a kasino derék vendéglőse vétetett fel egyhangulag a városi polgárság kötelekébe.

Erdei multság. A helybeli kereskedő ifjak társulata, mely rövid fenállása óta máris néhány szép bizonyítékát adta életképességének, jövő vasárnap f. hó 29-én a helybeli kincstári erdőben erdei multságot rendez, melyre a meghívók már szétküldettek. A multság igen szépnek ígérkezik, s előreláthatólag, miután a „nagyoknak“ még e nyáron sehol sem lehetett tánczolni, igen jól lesz látogatva. Belépti díj személyenként 1 frt, családjegy 3 forint, egyleti tagok felét fizetik. Kik netán tévedésből meghívót nem kaptak volna, szíveskedjenek a rendező bizottság elnökéhez (dr. Brájjer Lajos urhoz) fordulni.

A kirabolt ékszerüzlet tette, mint lapunk már mult számában jelezte, csakugyan Funkelstein, a Fried-féle üzlet megbízottja volt. Funkelsteint, ki tettét beismerte, már át is adták az ügyészségnek. A lopott ékszerekről azonban bölcsen hallgat s az orgazdát megnevezni is vonakodik.

Vizbe fullt e hó 16-án Richter Alojzia nevű kékitő gyártó asszony, ki a Béga medrek partjáról a vízbe zuhant s bár rögtön

kifogták, nem eszmélt többé életre; valószínűleg esése közben szenvedett halálos sérülést.

Öngyilkosság. Baczkó Lajos, Vécsey Béla n.-becskereki ügyvéd nevelt fia e hó 2-ikén hajnalban agyonlőtte magát. A 16-17 éves ifju igen nyugtalan természetű volt, s miután rossz tanuló volt nevelő atyja üzletbe adta; de itt se tudott megmaradni. Végzetes tettét is bizonyára egyik meggondolatlan perczen követte el.

Iskolai értestítés. A helybeli izrael. iskolában az évi zárvizsgák a következő sorrendben fognak megtartatni: Junius 30-án délelőtt 9 órakor az I. osztály, délután 3 órakor a II. osztály. Julius 1-jén délelőtt 9 órakor a III. osztály, délután 3 órakor a IV. osztály. Julius 2-án délelőtt 9 órakor az V. és VI. A-osztály, délután 3 órakor a VI. B-osztály, mely vizsgákra a t. cz szülők és tanügy barátai ezennel tisztelettel meghívotnak. Egyuttal van szerencsénk, köztudomásra adni, hogy a jövő tanévben is, úgy mint eddig, az izrael. iskolánál a hatodik osztály fen fog tartatni. Az izrael. iskolaszék.

Pánszerb vakmerőség. Mint a „Délmagyarországi Közlöny“ írja Oppován egy Okuleczán György nevű földbirtokos lakott, ki minden alkalommal a legdühösebb kifakadásokat intézte a magyar hatóságok ellen. Vakmerőségében annyira ment, hogy egy alkalommal egy nyilvános társaságban is féktelenül szidta a pancsovai birákat, az ottani hivatalokat s a minisztert. Ez az ügyészség tudomására jött, ki nyomban megindította Okuleczán ellen nyilvános becsületsértés miatt az eljárást. Mikor ezt az uri ember megtudta, féltette a bőrét s kiszökött Szerbiába, hol Szemendrián telepedett le. A pancsovai törvényszék most megkereste az ország összes hatóságait, hogy az ország területén való feltalálása esetén rögtön tartóztassék le az uri embert.

A mérnökök czime. A magyar mérnököknek sokszor van okuk arra a panasza, hogy kevés czimmal követnek el annyi visszaélést, mint az övékkel. Igen sok, igazában mérnöknek való foglalkozást végeznek kontárok s ezek azután természetesen szívesen bitrolják a foglalkozás mellett a czimet is. Épen ezért örvendetes dolog, hogy a vallás- és közoktatásügyi és kereskedelemügyi minister körrendeletet intézett valamennyi törvényhatósághoz, melyben a belügyi, igazságügyi és kereskedelemügyi ministerekkel egyetértőleg megállapítja, hogy kik használhatják az okleveles mérnöki, a mérnöki és földmérői czimet. E szerint az okleveles mérnöki czimet azok használhatják, a kik 1850 előtt mérnöki oklevelet, vagy a kik 1850 után máig a Józsefműegyetemen abszolutoriumot és mérnöki oklevelet nyertek. A mérnöki czim azokat illeti a kik a Józsefműegyetemen, vagy valamely külföldi egyetemen bizonyos szakot hallgattak s abból vizsgáztak, de mérnöki oklevelet nem kaptak. Földmérők azok, a kik 1880-ig földmérői oklevelet nyertek. Végül a mérnöki czimet azok is használhatják, a kik vagy állami, vagy községségi szolgálatban műszaki, mérnöki teendőket végeznek, de csak ebbeli működésük ideje alatt. A kik jogosulatlanul használják e czimeket valamelyiket, azok kihágást követnek el s a kihágási törvényben kiszabott büntetés éri őket.

Hernyósereg állította meg a gyorsvonatot a napokban a budapest-pécsi vonalon. Ez a majdnem hihetetlennek látszó eset egy pécsi tudósítás szerint úgy történt, hogy mikor a vonat 10-én reggel az abaligeti állomás közelében levő erdőhöz ért, a lokomotív vezető észrevette, hogy valami gyanus feketeség lepi el a sineket meglehetősen szélességben. Megállította a vonatot és akkor látták, hogy a sineket arasznyi vastagságra hernyósereg lepi el, a mely az abaligeti erdőből, melyet lepusztított, tömegesen vándorolt a töltésen túl levő vidékre. A lokomotív vezető leeresztette a gép előtt levő seprüket

s neki indult a beláthatatlan hernyótömegnek, de nem tudott áthaladni; mert a mint a kerekék néhány ezer hernyót eltapostak, menten olyan sikkossá váltak a sinek a hernyók szétömlő nedvétől, hogy a kerekéknek nem volt meg a kellő surlódásuk s csak forogtak, de egy lépéssel sem segítettek előbbre a gépet. A vasuti személyzetnek le kellett szállani és minden kéznél levő szerszámmal letisztítani a sineket a hernyóktól. A sinekre aztán homokot szórtak s a vonat csak ekkor, jó felőrai veszteglés után indulhatott el.

Aradi kiállítás. Aradon augusztus 2-án nyitja meg Baross Gábor kereskedelemügyi minister az „Alföldi és délmagyarországi általános kiállítását“. A kiállítás külön e czéla emelt épületekben lesz elhelyezve s egyikéül ígérkezik a nagyobb vidéki kiállításoknak. Lesz iparsarnoka, mezőgazdasági, gépesarnoka, borászati, erdészeti, méhészeti pavillonja stb. Összesen 17 épületből fog állani a kiállítás telepe, melyet villamos fényvel világítanak meg esténként. Allatkiállítás a lóversenynyel és állatvásárral lesz összekapcsolva. Borkiállításán a fillokszera által veszélyeztetett hirneves aradhegyaljai borok gazdag gyűjteménye mutatatik be. Lesz régészeti és művészeti tárgyak és szabadságharczi ereklyék kiállítása is. Ez utóbbi az egész országra kiterjed. A kiállítással kapcsolatban sorsjáték is rendeztetik, melynek 50 kros sorsjegyeivel 300 arany értékű főnyeremény s azonfelül sok értékes tárgyból álló nyeremény érhető el. A kiállítás alatt lesz az ipartestületek, a kereskedő ifjak országos kongresszusa, a méhészek nagygyűlése, nagy örvendőünnepély, kerékpárverseny, tornaünnepély, a gazdatisztek országos gyűlése és az aradi tizenhárom vértanu szobrának leleplezése. Az a közönség, mely az idén a nyári szünidőt belföldi utazásra szánja, helyesen teszi, ha a marosparti szép várost keresi fel, mely nagyvárosias jellegénél fogva alkalmas nagyobb számú idegent is kényelmesen ellátni.

Törvényszéki csarnok.

A nagy-becsereki királyi törvényszék végtárgyalásainak sorrendje: Junius 23-án: Popovits Pécsi Szilárd, gondatlanság által okozott súlyos testi sértés.

Junius 25-én: Bestyanszki Mita és társai lopás.

NYILTÉR.

(Az e rovat alatt közöltéért nem vállal felelőséget a szerk.)

Tekintetes szerkesztő ur!

A „Torontál“ legutóbbi számában „Goekler Lajos községségi iskolai tanító“ aláírással a „Nyiltér“-ben egy kis polemizáló helyreigazítás jelent meg, melyre az igazság érdekében szükségesnek találok a következőkben válaszolni:

A „Délmagyarországi tanítóegylet“ nagybecskereki fiókjának Lázárföldön tartott tavaszi gyűléséről irt tudósításomban a felszólaló ur értekezéséről tett megjegyzéseimet változatlanul fentartom, azon megjegyzéssel, hogy egyáltalán nem volt szándékomban az előadott értekezés fölött kritikát mondani, még kevésbé volt szándékomban az előadó tulságos érzékenységét sérteni, vagy plane „reputáció“-ján csorbát ejteni. Erről bárki is meggyőződhetik, ki az idézett tudósítást elolvassa.

Arról én nem tehetek, hogy értekezést még annyira naiv, miként elhiszi, miszerint ő a tudományos paedagógiának egy új teoriáját találta fel s az értelem körébe tartozó dolgokat, az értelem világába helyezi s ez alapon tévokoskodásba keveredik.

Különbben e felett komoly ember csak mosolyogni tud s legfeljebb eszébe jut, hogy a gyenge vagy beteg gyomornak csak olyan táplálék való, melyet meg bír emészteni, ellenkező esetben veszélyes emésztési zavarok állanak be. De még veszedelmesebb, ha az agy ilyen emésztési zavarokban szenved, miért is az annak nyújtandó szellemi táplálék megválasztásában még óvatosabbnak kell lenni.

Ami a felszólaló értekezőnek személyemre vonatkozó eme megjegyzését illeti: „vajjon a tudósítónak van-e általában fogalma e tárgyról vagy sem“, erre már nincs válaszom, mert e megjegyzés csak a sértett húság malitája akar lenni s nem hiszi el ő maga sem, más pedig még kevésbé.

Végül meg kell jegyezni, hogy már megállapodott és kipróbált értekezők is nagyon meglehetnek elégedve, ha értekezéseikről oly kedvező és elismerő tudósítás jelenik meg, mint ez a vitás esetben történt; annál inkább áll ez szárnypróbálgató értekezőkről.

Ennyit szükségesnek tartottam az érdeklődők tájékoztatása végett elmondani s kérem tekintetes szerkesztő urat kegyeskedjék e soraimnak becses lapja hasábjaiiban az igazság érdekében helyet adni.

Nagy-Becserek, 1890 junius hó 19-én.

Mély tisztelettel: A tudósító.

G A Z D A S Á G.

A »Torontál« melléklete.

Egy jeles méhészeti munka.

A hazai méhtenyésztés fáradhatatlan apostola: Grand Miklós, országos méhtenyésztési felügyelő lelkes munkássággal összeállított „előadás“-nak III. kiadása jelent meg a napokban, hogy a közgazdaság ezen ágának okszerű művelését, modern fejlesztését és minél általánosabb elterjedését szolgálja.

A mű címe: „A méhészetről.“ A buziási tanfolyam alkalmával 1884 július 20-tól aug. 8-ig tartott előadása Grand Miklós, központ-kerületi volt méhészeti vándortanítónak. III., tete mesen bővített kiadás. Buziás, 1890. Nyomatott Ullmann Ferencznel. Nagy 8-adrét füzet, 62 lap.

E kiadás nagyobb terjedelemben, jelentékeny beszövésekkel kerül a méhésztudományba, hol előreláthatólag nagyfontosságú lendületet ad az okszerű méhtenyésztés fejlesztésének.

Annál jogosultabb e feltevés, mivel a füzet célja és iránya nemcsak a méhek ápolásában már gyakorlottabbaknak jelezni a tenyésztés leghelyesebb útját, hanem, hogy a teljesen laikus kezébe is az őt könnyedén beavató mű jusson. E munka úgy az okszerű, mint a kasokkal botorkáló ósdi méhesgazdát, valamint a kezdőt, egyaránt sikerre vezeti.

Az avatottabb méhésztudomány feltalálja abban az okszerűség legújabb vívmányainak minden nyilvánulását, hű tükre az a méhvilág zsongó életműködésének; a modern tenyésztés bármely jelenségére gondosan figyelmeztet; kétes vagy valószínű esetekben hű tanácsadó.

A kasokkal való méhtartás rég elítélt badarságai helyett az új rendszer előnyeit iparkodik megismertetni, kiemelni, a még mindig makacsodó konzervatívokat ezen üdvösebb irány felől meggyőzni.

A kezdők részére oly mű ez, melylyel e tekintetben egyetlen ilyen irányu munka sem versenyezhet. Mert: könnyen átérthető, egyszerű nyelvezettel, gördülékeny irálylyal, fölösleges szószaporítás nélkül, vonzó előadással, s minél tovább, annál érdekesebbben oktat, tanít s vezet be a méhtenyésztés elméleti és gyakorlati ismereteibe. A tudnivalókat röviden, velősen tárgyalva, a méh természetrajzi leírásától, a lépépitéstől, a peterakástól az anyanevelésig, a műrajkészítésig, a lépnyom (mülép) sajtolásáig, a mézpörgetésig, a kaptárok készítéseig és a betelelésig, a méhtenyésztés okszerűsége megkövetelte minden ismeretbe bevezet.

A kaptárokat és segédeszközöket rajzban és pedig részletesen és különböző állásokban mutatja be, miáltal a tájékozás és megértés annál könnyebb.

A művecske e kiadása kiterjeszkedik emellett a méhellenségek és méhbetegségek ismertetésére is és egyszersmind a mester hosszú éveken át szerzett tapasztalatai által javasolt elővigyázati és gyógyítási eljárásra is megtanít.

Uj bővítése a füzetnek még a hazánkban leginkább diszló azon nevezetesebb növények virágzásai idejük szerinti rövid leírása, melyek méh-

legelőül szolgálnak. Ezzel ama előnyös módzat tétetett az új kiadáson, hogy a tenyésztők megismerkedvén a mézelő növényekkel, — mint a mű is mondja: „... sok oly növényt honosíthatunk meg körünkben, melyek ott nem divók, s méheinknek terített asztalaiul szolgálhatnak, s egyszersmind egyéb jövedelmet is hajtanak, vagy a tájat ékesítik, stb.“

A toldalékul szolgáló havi emlékeztető ezuttal bővebben, minden fontosabb körülményre vonatkozólag, bár szintén velős rövidséggel figyelmeztet a méhek időszaki ápolására.

Az egész mű általában rövidnek tetszhetik ugyan, mert hiszen ezen irodalmi termékeknek legtöbbször sokkal nagyobb terjedelmű; de a szóban levő füzetnek éppen az az előnye, hogy rövid. A méhészeti tanfolyan hallgatói, kiknek ezen anyag előadatott, csekély kivétellel kezdők voltak. E körülmény egymaga megokolja, hogy az előadás rövid, kerek — egész tömör lett legyen. Az előadott anyagnak az okszerűség kívánalma szerinti bővítés célja pedig — mindamellert ily tömör rövidséggel — az, hogy általában a kezdő és gyakorlott tenyésztő egyaránt teljes, de nem untatóan hosszú művet kapjon kezébe.

A hasontartalmu munkák legtöbbször oly bő, annyira terjedelmes, minden, nem éppen szükséges beszövéssel olyatén telt, hogy — kivált a még járatlan kezdő — elvesz a sok zürzavar tömkelegében, s kedvetlenül, a méhtenyésztés iránti buzgalom lelohadásával teszi azt félre. Ellenben e füzetkiben röviden s mégis minden szükségességgel felölelve és oly vonzó egyszerűséggel van tárgyalva az összes tudnivaló, hogy az azt átlengő modor kétségkívül kedvet ébreszt és tart fen a tenyésztés iránt.

A mű tartalma elméleti és gyakorlati részre oszlik és a függelékéből áll.

Az elméleti rész tételei: a méhcsalád egyedei (az anya, a dolgozó méh, a here), a viaszépítmény, a méhek elleneségei, a méhek betegségei, a rabló-méhek és mézrablás, a méhekkel való bánás.

A gyakorlati rész tárgyai: a kaptár (18 ábrával), a méhésztudomány segédeszközei (33 ábrával), a méhes felállítás, a méhek tavaszi ápolása, a kaptárok tisztítása, a méhek tápláléka, a méhek további ápolása tavaszkor, a rajzás, az utóraj, az unokaraj, a műrajkészítés, a rajok elhelyezése, a családok kezelése méznyerés céljából, a mézelő növények (havonkénti virágzásuk szerint elősorolva), a rajok ápolása, az anyanevelés (5 ábrával), az anyátlanság, herepetéket rakó anyák, a méhek betelelése.

A függelék a méhek körüli havonkénti teendőkre emlékezteti a tenyésztőt.

Egy és pedig igen nagy hiánya a mű megjelenésének, hogy vétel útján nem szerezhető meg. Ezért kevésbé fog ismert és ezzel a méhtenyésztés terjedésére oly hatással lenni, melyre hivatva volna. Kívánatos még, hogy

némely hazai más nyelvre is lefordítva, megvásárolható lenne. Mily szép sikerét várhatnók akkor!

Akik egyébiránt a szerzőhöz Buziásra fordulnak, ingyen megkaphatják.
Nagy János.

KÜLÖNFÉLÉK.

Peronospora-fecskendő verseny. Az osztr. magyar gazdasági egyesület, tekintettel arra, hogy a peronospora viticola nevű szőlőpenészgomba nagy mérvben terjed, óriási károkat okozva a szőlőültetvényekben, a védekezés céljaira alkalmas fecskendők részére díjazással egybekötött versenyt rendez. A verseny, melyre a hazai és külföldi gépgyárosok nagy számmal jelentettek be fecskendőket, folyó hó 28-án a keszthelyi m. kir. gazdasági tanintézet szőlőjében fog megtartatni. Az érdeklődő közönség, a mely a keszthelyi szállodákban ott tartozkodása idejére kényelmes ellátásban részesülend, f. hó 28-án, délelőtt 9 órakor indul a tanintézet igazgatósági irodájából a verseny színhelyére. A versenyen államdíjak kerülnek kiosztásra, a jury a földmívelési miniszterium, az orsz. magyar, a zalamegyei és a keszthelyvidéki gazdasági egyletek kiküldötteiből, a gazdasági tanintézet szaktanáraiból alakult. Az orsz. magyar gazdasági egyesület ezután is felhívja az érdeklődő gazdaközönséget a versenyen való részvételre, a hol egyszersmind a szőlőtermelőknek alkalmuk fog nyílani a peronospora elleni védekezés gyakorlati elsajátítására is. Részletesebb felvilágosítással bárkinek szolgál az országos magyar gazdasági egyesület titkári hivatala — Budapest „Köztelek“.

Rögtön ható szer égetett sebekre. Égetett és forrázott sebek fájdalmát pillanat alatt meg lehet szüntetni, ha rögtön a megégetés, illetőleg leforrázás után lisztet, különösen finom buzalisztet teszünk rá. Hatása rendkívüli. Ha az ilyen sebekre kétfoknyi vastagon finom buzalisztet teszünk, nemcsak a fájdalmat szünteti meg azonnal, hanem hólyagok sem képződnek a seben. A lisztet egy óra mulva letisztítva, a seb alig látszik vörösné s ez a kis vörösség is csakhamar elmúlik, úgy hogy nyoma sem marad a bal esetnek.

Még egy gyorsan ható szer égési sebek ellen a méz. Ha az égési sebet azonnal mézzel bekenjük, ez nemcsak gyorsan hat, hanem a fájdalmat is minimumra csökkenti. Régi kipróbált szer s most újra figyelmeztet rá egy előfizetők.

Tej a méhszurás ellen. Egy méhésztudós írja: Egy éves fiam egy pillanatban, a midőn magára hagyták, a méhes közelébe csuszott; feleségem azonnal észrevette, fölkapta és elfutott vele onnan, de azért már vagy harmincz méhszurást kapott a szegény gyermek fején, arczán, karján, nyakán. Nagy ijedtségemben eszembe jutott, hogy az édes tej ellenszere a méhméregnek. Feleségem azonnal édes tejjel mosta meg a fiut, miközben én a fulánkokat szedtem ki belőle s aztán tejjel mártott ruhával kötöttük be a sebzett testrészeket. Az első perczben keletkezett daganatok nem nagyobbodtak, sőt néhány óra mulva egészen lepadtak, úgy hogy csak a

szúrás által keletkezett foltokat lehetett látni. Fünk nemsokára ismét olyan vidám volt, mintha semmi sem történt volna vele. A tej tehát igen radikális, kitűnő szer a méhszúrás ellen.

Százlábuk által tönkretett vörös fenyővetésekről tesz említést Nitsche tanár. A vörös fenyőmag olyan területen volt elvetve, melyet annak előtte borsótermesztésre használtak, de a csirázáskor százlábuk lepték el a vetést s a burkokon keletkezett repedésen át a mag belsejét kirágván, ez elvetése után mintegy három hét múlva teljesen tönkre volt téve. A beküldött rovarpéldányokat Nitsche határozta meg s azt találta, hogy azok a chilognaták rendjéhez tartozó julidacák fajából valók. Mindaddig az entomológusok csak annyit tudtak felőlük, hogy veteménymagvakban szoktak károkat okozni s igen valószínű, hogy ez esetben is a megelőző évben természetesen borsó csalta őket oda. A vetés megvédésére Altum édes gyümölcsöt ajánl, mely valószínűleg nagyobb vonzerővel bírna a százlábukra, mint a vörösfenyőmag.

Olajos edények tisztítása. Olyan edények tisztítására, melyekben petroleum vagy zsírolaj volt, legalkalmasabb a natronlug, melyet következő alkatrészekből kell készíteni: két kiló jegeces szódát 5 liter vízben feloldván, fél kiló égetett, porrá tört vagy pedig 1 kiló oltott meszet keverünk hozzá vasedényben; az egészet jól megkeverjük, s miután a szilárd részek leülepedtek, a tiszta lugot leszűrjük róla. Ezzel a luggal a petroleumos üvegeket is úgy ki lehet mosni, hogy legkisebb szagok sem marad s bármely más folyadékot tarthatunk bennök. A faedényekből a natronlug sem veszi ki mindig a petroleumozagot.

Egy népszerű. A „Moll-féle francia borszész és só“ által a betegeknek egy ép oly gyógyhatásu, mint olesó szer nyújtatik

köszvényes és csúzos bántalmaknál, sebeknél és daganatoknál. Egy üveg ára utasítással együtt 90 kr. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész és cs. k. udv. szállító által, Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával. 2

Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv.
Főmunkatárs: Kp. Kovács László.

Előfizetési felhívás

„TORONTÁL”

1890-ik évi III-ik negyedére.

Tisztelettel felkérjük előfizetőinket, hogy megrendeléseiket minél előbb megtenni sziveskedjenek, hogy a lap pontos szétküldésében fennakadás ne történjék.

Az előfizetési pénzek egyszerű postalványnyal a „Torontál“ kiadóhivatalához (Pleitiz Fer. Pál könyv- és könyvnyomdájába) czimzendők.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.

A „Torontál“ kiadóhivatala.

VASUTÜGYEK.

(Szab. osztrák-magyar államvasut-társaság.)

Budapest-osztrák-magyar állampályaudvarról, Marcheggén át, Gmunden, Ischl, Aussee, Salzburg és Marienbadba szóló mérsekelt ármenetérti jegyek kiadása. — F.

é. június hó 15-étől fogva Budapest-osztrák-magyar állampályaudvarról Marchegg-Stadlauon át, Gmunden, Ischl, Aussee, Salzburg és Marienbadba kiadásra kerülő, 60 napig érvényes menetérti jegyek árai tetemesen leszállítottak.

Ezen leszállított árak a következők:

Budapest osztrák-magyar állampályaudvarról Gmunden, Ischl, Ausseeba, I. osztályban 46 frt 80 kr. II. osztályban 34 frt.

Budapest osztrák-magyar állampályaudvarról Salzburgba, I. osztályban 47 frt 50 kr. 34 frt 40 kr.

Budapest oszt.-magyar állampályaudvarról Marienbadba I. osztályban 57 frt 90 kr. II. osztályban 41 frt 20 kr.

Ezen jegyek a keleti expressvonalok kivételével, minden menetrendszerű személyszállító vonat használatára és Bécsben való tartózkodásra jogosítanak.

A fentemlített állomásokra utazók személyük és podgyászuknak Bécsben az állampályaudvarról a nyugoti ill. Ferencz-József pályaudvarra való átszállításáról maguk tartoznak gondoskodni.

Ezen jegyek úgy a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság budapesti pályaudvarában, valamint városi menetjegyjirodájában Budapest V. Dorottya utca 4. sz. a. válthatók, ahol e jegyek tekintetében és a menetrendre vonatkozó felvilágosításokkal legnagyobb készséggel szolgálnak.

Hirdetmény.

Az 1890 július 1-én esedékes részvény-szelvény az 1889. évre eső eredmény vég-részlete fejében 1 frankkal váltatik be.

A fizetés 1890. évi július 1-től kezdve és pedig Bécsben a társaság főpénztáránál, I. Schwarzenbergplatz 3. sz. alatt, Budapest a társaság főpénztáránál, Teréz körút 22. sz. a., osztrák értékben a 20 frankos aranyaknak a fizetést megelőző napon jegyzett árfolyama szerint, és Párisban a Crédit Lyonnais-nál, Boulevard des Italiens, 21. szám alatt frankokban teljesítetik.

H i r d e t é s e k.

4949. sz. kg. 1890.

(209-3.1)

Pályázati hirdetmény.

Szerb-Nagy-Szent-Miklósban egy 500 frt évi fizetéssel javadalmazott községi irnoki állomás van üresedésben, mely választás utján folyó évi július hó 8-án fog betöltetni.

Felhivatnak mindazok akik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy pályázati kérvényeiket alólírottán július hó 7-éig benyujtsák. Kivánatos, hogy a pályázók a magyar, német, román és szerb nyelvet bírják, és az adómunkálatokban jártasak legyenek.

Nagy-Szent-Miklósban, 1890. június 14-én,
Jankó Ágoston, főszolgabíró.

Kerestetik.

Egy jó családból kifogástalan magaviseletű és megbízható fiatal ember, ki a jegyzői teendőiben teljesen jártas irodában azonnal alkalmazást nyerhet. Fizetése havonként — mosáson és lakáson kivül 15 frt és teljes ellátás. Iskolai és gyakorlati bizonylatok sürgősen hozzám küldendők. (Torontálmegye) Szt-Péter, Tatarovits, jegyző. (216-2.1)

321. sz. bvk. 1890.

(208-1.1)

Árverési hirdetmény.

Alulírt kir. bírósági végrehajtó által ezenel közhírré tétetik, miszerint a tekintetes n.-becskereki kir. törvényszéknek 1890. évi 2738. sz. végzésével megkeresett tekintetes n.-becskereki kir. járásbírósnak 1890. évi 3616. sz. a. kelt végzése alapján a torontáli takaré- és hitelbank végrehajtónak.

Bukur Todor, Gyukits Tima kis toráki és Szubu Márku nagy toráki lakosoknál 600 frt tőke és jár. iránti kielégítési végrehajtás utján 1890. évi április hó 14 én felülfoglalt illetve lefoglalt u. m:

1. Bukur Todorál felülfoglalt s a 4758. p.

1890 sz. alatt kelt végzés értelmében árverés alá vehető s az alap foglalási jzökönyv 3-7 t. a. le. illetve felülfoglalt 7000 drb téglá, 1 sertés, 1 kettős tengeri morzsológép és két drb üszöböl álló ingók . . . 164 frt becsértékben;

2. Gyukits Tima kis-toráki lakosnál felülfoglalt s a 4758. p. 1890. számnak végzés értelmében árverés alá vehető butorok és 50 mm. csöves tengeri . . . . . 172 frt becsértékben; végre

3. Szubu Márku n.-toráki lakosnál lefoglalt: 6 ló, 2 kocsi, 6 sertés, 150 mm. csöves tengeri, 10 drb juh, 4 mm. buza, gazdasági felszerelvények, 4 lóra való szerszám, 2 ingó kótárka, 1 kazal szalma, 1 boglya szénából álló ingók . . . . . 1149 frt

becsértékben, tehát összesen . . . 1485 frt becsült ingóknak Kis-Torák és N.-Torákon alperesek lakásán bírói árverésen készpénz fizetés mellett leendő eladása 1890. évi június hó 26-ik és következő napjainak délelőtti 10 órára tüzetett ki, a 4768-1890. sznak végzés alapján.

Együttal felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, úgy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kitüntetve nincs — miszerint az 1881. évi LX. t.-cz. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdésig alólírtához egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentsék be annál is inkább, minthogy későbbben bejelentett elsőbbségek végrehajtó kielégítését nem gátol-

ván, igénylők a vételár fölőslégére fognak utasíttatni.

Nagy-Becskerek, 1890 június 6-án. Kiss István, kir. bír. végrehajtó.

1073. sz. tlkvi 1890.

(211-1.1)

Árverési hirdetmény.

A perlaszi kir. jbiróság mint tlkvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Weiszmann Mór nbecskereki lakos végrehajtónak, Jovanovics György farkasdi lakos vhajtást szenvedett elleni 992 frt 80 kr. tőkekövelés, ennek 1888. évi szeptember hó 17. napjától járó 6 százalékos kamatai, 41 frt perbeli, 10 frt 30 kr. megállapított jelenlegi és még felmerülendő költségeknak kielégítése végett 1890. évi augusztus hó 4. napjának d. e. 9. órakor, a kebelbeli tlkvi hatóság helyiségében az ezen kir. jbiróság területén fekvő, Farkasd községe 667. számú tlkvben foglalt, következő ingatlanok, u. m. a 70. számú ház és 576 □-ölnyi házhelynek Jovanovics György megillető fele része 1332 frt ezennel megállapított kikiáltási ár mellett el fog árvereztetni, ekkorán magasabb ígélet hiányában a kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

A venni szándékozók kötelesek a kikiáltási árnak 10 százalékat készpénzben vagy ovadékképesnek nyilvánított értékpapirokban bánatpénzül letenni.

Kelt Perlaszon a kir. járásbírósnak tlkvi osztályánál 1890. évi május 9-én. — Sárdi, kir. járásbíró.

Pleitz Fer. Pál

könyv- és könyomda

könyv-, papir- és írószerkereskedés

Nagy-Becskereken

ajánlja magát

minden a nyomdászati szakmába vágó munkák gyors és izléses elkészítésére jutányos ár mellett.

Nagy raktár

mindennemű nyomtatványokból községek, ügyvédek, plébániák, iskolák, bíróságok stb. hivatalok részére.

A „Torontál“, „Gr.-Becskereker Wochenblatt“ és „Ungarischer Schulfreund“ kiadóhivatala.

Munkák és hirdetések felvételi irodája: Hunyadi-utcza 10. sz.

Nagy mező- és Kiállítás Bécs

Május 14-től október 15-ig.
Reggeli 10 órától esti 10 óráig.

erdőgazdaság,
művészet-
és ipar

Park és Rotunda
színes szökőkutakkal.
Este villanyvilágítás.

Rotunda.

Belépti díj 40 kr. — Vasár- és ünnepnapokon 30 kr. — Gyermekek 20 kr. (181 104)

7183. sz. 1890.

(204—3.2)

Hirdetmény.

Nagy-Becskerek város mindazon lakosai kik vadászatra használható fegyverek birtokában vannak, de a vadászati jogot gyakoroln nem kívánják — ezennel felhívattak, miszerint az 1883. évi 23-ik t. cz. 14. és 31. §-ában körülírt bejelentéseiket f. é. június 30. napjáig a fentidézett törvény 42. és 43. §-ban kiszabott pénzbírság terhe alatt a városi alszámvevői irodában benyújtani el ne mulasszák.

Megjegyeztetik ez uttal, hogy még azok is, kik a vadászati jog gyakorolhatása iránti bejelentésüket nem folyó évi június havában hanem később szándékoznak megtenni, azon kötelezettség alól, miszerint a vadászati fegyvert már folyó évi június havában bejelentésük, felmentve nincsenek, hanem a bejelentés elmulasztása a fent említett bírságot vonja maga után.

Azon egyének, kik fegyvereiket még mielőtt vadászjegy iránti bejelentésüket a kir. adóhivatalnak átadták volna, a városi alszámvevőségél bejelentették, fegyveradójukat a városi pénztári hivatalnál fizetendő le, — és figyelmeztetnek, hogy kétszeres adófizetés elkerülése végett a nyereső fegyveradó igazolványt a királyi adóhivatalnál bemutassák akkor a mikor a vadászjegy iránti bejelentést teljesítik.

N.-Becskereken 1890. június hó 3-án

Krszties, polgármester.

4830. sz. 1890.

(196—2.2)

Pályázati hirdetmény.

Az üresedésbe jött oroszlamosi községi irnoki állásra melylyel 300 frt évi fizetés van egybekötve ezennel pályázatot hirdetek s felhívom a pályázni szándékozókat miszerint a kellőleg felszerelt folyamodványukat melyben az is igazolandó hogy folyamodó a hivatalos nyelven kívül a szerb nyelvet is tökéletesen bírja, az alább jelzett választási határnapot megelőzőleg hozzám benyujtsák.

A választás Oroszlámos községhezánál folyó évi július hó 1-én d. e. 9 órakor fog megtartatni.

T.-Kanizsán 1890. június hó 10-én.

Tallán, főszolgabíró.

Árverési hirdetmény.

Alulírt intézet részéről ezennel köztudomásra hozatik, hogy mindazon zálogtártyak, melyek az 1881. évi XIV. t. cz. 15. §-a értelmében, már elestek, folyó évi június hó 28-án, délelőtt 8 órakor, az intézeti helyiségben nyilvános árverés alá kerülnek.

Árverés alá jutnak mindazon zálogok, melyeknek lejáratu ideje 1890. évi márczius 31-én végződött.

Meghosszabbítások csak június hó 27-én délelőtti 12 óráig vétetnek elő.

N.-Becskerek, 1890. június 8-án.

I. n.-becskereki zálogintézet.

Az kétségtelen, hogy gyakran egészen egyszerű, könnyen beszerezhető házi szer meglopón gyors gyógyulást szerzett. „A Betegbarát” című kis íratban még bizonyítékokat is találunk arra nézve, hogy még hosszas, reménytelennek nevezett esetekben is, gyógyulás állott be. Minden betegnek el kellene olvasni azon könyvet; Richter kiadóintézete Lipcsében ingyen megküldi.

(376b)

550. sz. kig. 1890.

(212—1.1)

Arverési hirdetmény.

Orlovat községi vadászati jog folyó évi június hó 29-én d. e. 9 órakor újbbi árverés útján 6 egymásután következő évre bérbe adatni fog.

Az árverési feltételek a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A községi előjáróság.

2618. sz. kg. 1890.

(207—3.1)

Pályázat.

Torontálmegyébe kebelezett Grabác köz-

ségben megüresedett községi orvosi állásnak választás utján betöltésére a határidőt 1890. évi július 3-ának d. e. 10 órájára tűzön ki.

Ezen állomással 1000 forint készpénz fizetés 40 kr. nappali s 80 kr. éjjeli látogatási, 20 kr. halottkémlési díj, továbbá a husszlemlesztést szabályszerűen megállapított díj van egybekötve,

Pályázni szándékozók felhívattak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket a Zombolyai főszolgabírói hivatalhoz 1890. július hó 2-ának d. u. 5 órájáig beküldjék.

Kelt Zombolyán 1890. június hó 9-én.

Bielek Antal, főszolgabíró.

Groszmann Zsigmond

okl. mérnöknek

műszaki irodájában
Nagy-Becskereken

belvízlecsapolási, földmérési, tagosítási, nemkülönben a magasépítészeti körébe tartozó bármilyen munkák utólagos és mérsékelt díjazás mellett elvállaltatnak.

(129—52.10)

IRODA: Begasor, Sinkay-féle ház, a gőzhajózási ügynökség mellett.

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi
gyógyítás

Nyári
gyógyítás

Őszi
gyógyítás

Téli
gyógyítás

Csak akkor valódi ha minden dobozon a gvarjegy, egy sas es MOLL A. sokszorosított czéje lathato

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgörcs, nyálk, gyomorfégés, székrekedésnél, májbajok, vértululás, aranyér es a legkülönfélébb női betegségeknel. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktarak az ország minden nevezetesebb gyógyszerertariban.
MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett, 2 doboznál kevesebb nem küldenk.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Ülő foglalkozással az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra es szíveslyes „Isten fizesse meg”-et mondok erte; ezek a gyomrot jóva es főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel

Steinko P. J., lelkész Honnenschlag-ban.

MOLL-FELE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi ha minden üveg MOLL A. védjegyet es aláírását viseli.

Bedörzsölésül sikeres használat közzvény, esúz, mindennemű testfájdalmak es benulásnál; burogatás alakjában minden sérelem es sebnél, daganatok, gyuladásoknál. Belsőleg vízzel vegyítve hirtelen rosszulát, hányás, kolika es hasmenésnél.

Egy üveg ára használati utasítással 90 kr. o. é.

Raktarak az ország minden nevezetes gyógyszerertar es anyagkereskedéseiben.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvéttel. Ket üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kitünő Moll-féle francia borszesz es sója vidékemen nagy-szerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség-segítségére készletet óhajtok tartani magammal. Mély tisztelettel

(265 44)

Hornof, lelkész Micholup-ban.

Kapható Nagy-Becskereken: Mencer Lipót, Kellner József es Kovács Sándor gyógyszer. uraknál.

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pálnál Nagy-Becskereken.

HIVATALOS MELLÉKLETE.

Nagy-Becskek, 1890. évi június hó 22-én.

Köiratok.

Torontálvármegye alispánjától.

22034. sz. 1890.

Valamennyi járás főszolgabirója és N.-Becskek város polgármesterének.

A m. kir. belügyminister ur ő nm. f. évi 2032. eln. szám alatti kegyes leiratában főispán ur ő mságát arról értesít, miszerint egyrésztől hivatalos jelentésekből, másrésztől pedig a napi sajtó közleményeiből kivehető, hogy Maria Valeria cs. és kir. főhercegnő ő fenségének, Salvator Ferencz cs. és kir. főherceg ő fenségével legközelebb végbemenendő egybekelése alkalmából egyes törvényhatóságok, községek és testületek részéről hódolat és szerencsekívánatokat nyilvánító feliratok átnyújtása szándékoltatik és az ily feliratok átnyújtása végett küldöttségeknek kiküldetésére nézve már több oldalról kérdés is intéztetett.

Ennélfogva tudomás és netán előfordulható esetben mihez tartás végett értesítette ő excellenciája, hogy, miután a fenséges nátkapár esküvője az Ischben levő plébánia templomban minden ünnepélyesség nélkül fog véghez menni, ez alkalommal küldöttségeknek fogadtatása legfelső helyen nem lett kilátásba helyezve.

Az e részbeni feliratoknak legfelső helyre való juttatása tehát a belügyminister ur ő excellenciájának fentidézett kegyes rendelete szerint vagy közvetlenül, vagy pedig főispán ur ő mságát által belügyminister ur ő nmságához való felküldése által lesz eszközölhető, — ezekről tudomás és alkalmazkodás végett ezennel értesitem.

Nagy-Becskek, 1890 június 12 én.

Alispán hiv. távol:

Daniel, megyei főjegyző.

21052. szám 1890.

Valamennyi főszolgabiróság, N.-Becskek város polgármesterének és a központi előadói karnak.

Közérdekben elutasíthatlanul szükséges, hogy minden nevezetesebb események, különösen melyek a személy és vagyon biztosságát, közrendet és csendet érdeklik, hozzám mindenkor azonnal távirati uton feljelentessenek, és pedig előlegesen a tényállás és a tett intézkedések, később a vizsgálat és intézkedések eredménye, nemkülönböztetve oly esetekben, a hol a hatóság köllően intézkedni saját hatáskörében nem illetékes vagy nem elégséges, a további teendőkre nézve véleményes előterjesztés is.

Ily fontos értesítések előterjesztésére a hatóságok főnökei ismételve utasítottak, azonban ezen rendeletek nem mindenkor köllően pontossággal teljesítettek.

Ugyanezért ezennel utasítom, hogy ezen rendeletemet személyes felelőség terhe alatt a legpontosabban fogana-

tosítsa, valamint intézkedjék, hogy az alantás tisztviselők és előjárók által feleltes hatóságaiknak az ily eseményekről szintén azonnal tétessék jelentés.

Nagy-Becskek, 1890 június 7.

Rónay, kir. tanácsos, alispán.

21734. sz. 1890.

Valamennyi főszolgabiróságnak és N.-Becskek város polgármesterének.

A belgrádi cs. és kir. osztrák-magyar ügynökség, a cs. és kir. közös külügyminister ur utján tett előterjesztésében azon körülményre hívja fel a nm. m. kir. belügyministerium figyelmét, miszerint a cseléd- és munkakönyvek, még ha ezekbe az utazási engedély bejegyzetnek is, Szerbiában érvényes igazolványoknak nem tekintetnek. A nagym. m. kir. belügyministeriumnak f. évi május 25 én 34367.-V.-10. sz. alatt kelt kegyes rendelete folytán felhívom, hogy intézkedjék, miszerint oly esetekben, midőn egyesek Szerbiában való szolgálat vagy munkakeresés céljából cseléd- vagy munkakönyvért folyamodnak, az illetők utasítsanak, miszerint magukat rendes utiigazolvánnyal (utlevéllel) lássák el, annyival is inkább, mivel a hazai hatóságok által kiállított ily könyvek a szerb rendőrhatalóság által elvétetnek és általuk újak állíttatnak ki, minek folytán az illetők semmiféle igazolvány birtokában nincsenek, és sok esetben a monarchia ottani ügynöke által a köllő oltalomban sem részesíthetők.

Nagy-Becskek, 1890 június 12-én.

Alispán hiv. távol:

Daniel, megyei főjegyző.

22597. sz. kig. 1890.

Felhívás.

A perjamosi járás főszolgabirója f. hó 11-én 21 elnöki sz. a. kelt jelentésével 1500 frt, szóval: Egezeröttszáz frtot küldött be mint oly pénzt, melyet — alulírott alispáni hivatal előtt ismeretlen — egyén, a beküldő főszolgabiró magánlakásán felejtett.

Felhívatom mindazok, kik a kérdésben forgó összegre jogos igényt tartanak, hogy ebbeli jogukat igazoló hiteles adatokkal ellátva, jelen felhívásnak a „Budapesti közlönyben“ történt másodizben való meghirdetése napjától számított Egy év és egy nap alatt alulírott alispánnál jelentkezzenek, mert az Egy év és egy napnak eredménytelen leforgása után a fentjelzett összeg az őrzés és jelen hirdetés díjaknak levonásával valamely közjótékony célra fog fordíttatni.

N.-Becskeken, 1890. június 18.

Rónay, kir. tanácsos, alispán.

Szabályrendelet

a vármegyebeli községek (rend. tanácsu város) pénztári kezelése és számviteli módjának az 1886. évi XXII. t.-cz. 140. §-a alapján való szabályozása tárgyában.

(Folytatás és vége.)

Ugyanezeknek feladata az egyes adózók összes tartozásának kitünteté-

sére szolgáló adókönyvecskék kiállítása illetőleg a tartozásoknak ezen adókönyvecskékben való előírása; — a pénzszedő által egyedül a lerovási adatok irandók be a teljesített fizetés alkalmával.

A napló vezetéséről.

16. §.

Az első naplótételt az előző évi pénzmaradvány képezi.

Minden számviteli tény külön naplótételt kap. A naplótételek az egész számadási éven át szakadatlanul végig folynak.

Naplótételt azonban nem nyernek az átviteli, áthozati és zárösszegek, mert azok számviteli tény nem képeznek. A bevételre vagy kiadásra vonatkozó rendeletek és utalványok, ha állandó vagy több részletben előforduló fizetésről van szó, mindég az arra vonatkozó első naplótételhez csatolandók, — a későbbi tételeknél csak ezen cikkre történik hivatkozás.

A bevételek és kiadások összegei az illető összeg hasábokba irandók. Oly számadási tények a melyeknek részösszegei különböző rovatokat illetnek, részletezve és pedig minden részlet külön naplótétel alatt sorolandó fel. Ha a naplóhoz csatolandó mellékletek több darabból állanak, mindég összefüzendők és azokra darab számok, az illető naplótételszám úgy a számadási főkönyv czime pontosan feljegyzendő.

Ha a napló egyik oldala ki van töltve a tételek egy összegbe foglalandók és „átvitel“ névvel jelölendő és „áthozat“-ként a következő oldalra átírandó.

Ha valamely összeget más hivatalhoz vagy pénztárhoz kell küldeni a kiadási tételek fedezéseül mindaddig míg az illető nyugta vagy átviteli elismervény a pénztárhoz meg nem érkezik a postai feladóvevény szolgál.

Ha az ily küldeményről az elismervény vagy nyugtatvány egy hó alatt be nem érkezik, úgy annak beküldése megsürgendő és a sürgetés eredménytelensége esetén két hét alatt a felszólamlás bejelentendő.

Oly bevételek vagy kiadásoknál melyek levonásokkal vannak összekötve — a bevétel vagy kiadás egész összegben tétetik ki a naplóban, míg a levonások a tételekre való hivatkozással megfelelő helyen bevételbe vagy kiadásba helyeztetnek.

A naplózásban történt tévedések a naplókban önállóan azonnal olyképp igazítandók ki, hogy ezáltal az eredeti feljegyzés olvashatlanná ne tétessék.

Naplókban a téves tételeket kivakarni nem szabad. Oly esetekben midőn valamely bevételi összeg a kiadási rovatba helyzetetett és a kiadások bejegyzésére szánt oldal már teljesen betöltetett — az ily téves bejegyzés ellentételezés (visszavezetés) által iga-

zítandó helyre, a mi úgy történik, hogy a tévesen kiadásba helyezett összeg először számadási kiegyenlítésül és másodsor valószínűs bevételei címének megfelelőleg tehát kétszer külön naplótétel alatt bevételbe tételik. Szint-
ugy kell a kiadási tételek netaláni téves bevezetését is helyreigazítani.

A naplók lezárása az egész kezelési időszak alatti összes bevételek és kiadások sommázásából s a végleges pénztári maradvány megállapításából és kitüntetéséből áll.

A bevételi és kiadási naplók az e), a beszédési lajstrom pedig az f) minta szerint vezetendő.

A beszédési lajstrom a szaknapló okmányolására szolgálván, arra a szaknaplótétel mely alatt a bevezetés történt feljegyzendő. Ugyazintén idézendő abban és pedig a megfelelő hasábjában a kivetési lajstrom illetve főkönyv száma is, mely alatt a fizető neve és a fizetett összeg előfordul.

A kivetési lajstrom illetve főkönyvvezetéséről.

17. §.

A kivetési lajstrom illetve főkönyv a g), alatti minta szerint szerkesztendő és annak megfelelő hasábjába a sor, házszámok az adózók nevei, a kivetés helyességének megbirálására alapul szolgáló adatok vagyis a kiv. államadók, a birtok és marhaállomány, kémények létszáma stb. bejegyzendő, a múlt évi közköltségi hátralék a számadási évre kivetett közigazgatási, gazdasági, belrendőrségi és közbiztonsági községi iskolai fogyasztási és legelőadó, kéményseprők költségei és netán még előforduló egyéb költségek a legpontosabban egymástól elkülönözten előírandók. Továbbá minthogy a munka könnyítése céljából a lajstrom egyszerűsített főkönyvül is szolgál, annak lerovás hasábjába a befizetések a mint történtek a beszédési napló folyószámára való hívátkozással a múlt évi felülfizetések és esetleges leírások és végre a számadási év végeredményére vonatkozó hasábjában a hátralékok és teljesített felülfizetések pontosan kitüntetésedők.

A községi pótdadó és egyéb illetmények kivetése a törvényhatóságilag jóváhagyott költségvetési előirányzatban megállapított hiány erejéig a szabályozott kulcsnak megfelelőleg az arra alapul szolgáló állami adóknak végleges megállapítása után azonnal eszközözlendő. A költségvetésből eltérőleg többet vagy kevesebbet kivetni nem szabad. A pótdadónak és egyéb illetményeknek kiszámítása, a kivetési lajstromban történt előírása és összegezés után — a községi követelések azon sorrendben, mint azok a kivetési lajstromban előfordulnak a pénztári főkönyvben még pedig az erre nyitott rovat alatt kitüntetésedők, és ennek megtörténtével a tartozások az adózók adókönyvecskéjében előírandók. — E célra az adókönyvecské az adózóktól összegyűjtendők és az előírás teljesítésével visszaadandók.

A közköltségi tartozásokra teljesített befizetések a kivetési lajstromnak lerovási hasábjában naponként bevezetésedők.

A számadási főkönyvről.

18. §.

A számadási főkönyv, mely a községi törvény 141. §-ában érintett számadással azonos a költségvetésnek megfelelően szerkesztendő, miért is annyi és oly című és számjegyi rovattal kell birnia mint a mennyi a törvényhatóságilag jóváhagyott költségvetésben lett felvéve.

A számadási főkönyvben a költségvetésben nem szereplő a vagyonkezelésre végleges behatással nem bíró átfutó bevételeknek és kiadásoknak is megfelelő rovatok nyitandók.

Minthogy pedig a számadási főkönyv nem csak a bevételeknek és kiadásoknak a költségvetési rovatok alá való osztályozására szolgál, hanem arra is, hogy valamint a számadók úgy a pénztárt ellenőrző illetve az utalványozási joggal felruházott közegek is valamennyi bevétel és kiadás iránt részletes átnézetet szerezhessenek, még pedig nem csupán arról, a mi valósággal befolyt vagy kiadatott, hanem arról is, a mi bevételezendő vagy kiadandó lett volna, minélfogva számadási főkönyvnek „Tartozás“, „Lerovás“, „Hátralék“ című hasábjakkal kell birnia, (lásd H. mintát.)

A „Tartozás hasábjába első sorban az előző évről áthozott bevételi vagy kiadási hátralék, második sorban a számadási évre jóváhagyott községi költségvetésből esetleg sz. erződésből és illetékes utalványozásból megállapított illetőség mutatandó ki.

A „Lerovás“ adatait a pénztári napló szolgáltatja. A hátralék, a tartozás és lerovás című hasábjak egybevetése után a bevételi vagy kiadási hátralékokat illetve a község készpénzbeli követeléseit vagy tartozásait mutatja ki.

Ezen számadási főkönyv minden év január első napján megnyitandó annak elkészítése az előírások teljesítése és az évközbeni vezetése, végre az év végévi lezárása rendezett tanácsu városokban a városi főszámvevőség, nagy. és kis községekben pedig a községi illetve körjegyző köteleességéhez tartozik.

Minden bevétel és kiadás a pénztári teljesítéssel egyidejűleg a számadási főkönyvben keresztülvézetendő.

Minden előírásnak külön tételszám adandó.

Az átfutó tételek könyvelésénél tekintettel kell lenni arra, hogy a feltétlenül átfutó azaz mint bevétel tartozást, mint kiadás követelést, előidéző tétel teljesítése ellenében azonnal az ezen számadási tény által feltételezett viszontszolgáltatás előírásba vétessék. Így az „adott előleg“ teljesítése ellenében a „visszanyert előleg“ rovatában a „kapott előleg“ című eszközölt bevétel ellenében a „visszafizetendő előleg“ rovatában eszközözlendő a kellő előírás. Ezen eljárás követendő a felvett és visszafizetett kölcsönök úgy a letett és visszafizetésre váró idegen pénzekre nézve is.

Az átfutó kezelésből származó főkönyvi feljegyzések a költségvetés keretéhez tartozó „valódi“ bevételek és kiadások felöléléseire nyitott címek és rovatok után következnek.

A számadási főkönyvnek elkülönített

fejezetekben és külön önálló záratokkal a közjöveldelmi pénztáron kívül fel kell ölelni a községekben előforduló mindennemű bevételeket és kiadásokat u. m. szegényalap, takarékmagtáralap fogyasztási adók, közmunkaváltságletét stb. még pedig akként hogy az egyik fejezetbeli műveletⁿ összegezése és lezárása után a következő fejezetbeli számadási ág nyer elszámolást.

A számadásról.

19. §.

A számadás évenként egyszer január 1-től december 31-ig terjedő időszakra cím szerint szerkesztve készítésedő.

Ezen számadás, illetve zárszámadás a lezárt számadási főkönyvben kitüntetett kezelési eredménynek rovatonként összesített kimutatásából és ezzel kapcsolatosan a kezelési ág cselekvő és szenvedő álladékanak kitüntetéséből áll.

A számadás mellékleteit képezik: a tételeket igazoló ki- és beutalványok, a vonatkozó számlák, nyugtatványok és ellen nyugtatványok, továbbá az árlejtési és árverési jegyzőkönyvek, mindennemű szerződések és az ezekre vonatkozó határozatok vagy végzések, a vagyonleltár, a költségvetés, a naplók, a kivetési lajstrom, illetve főkönyv, és az előző évi számadási főkönyv.

A számadás a községi képviselőtestület részéről történt megvizsgálása után minden évben április 15-ig felülvizsgálat végett a járási főszolgabírók útján a vármegyei törvényhatóságához beterjesztendő.

Ha a beterjesztendő számadás nem látható el megkivántató igazolványokkal, a számadás címlapján mindazon tételek felsorolandók, melyek bármely okból még nem okmányoltattak.

A pénztári vizsgálatról.

20. §.

A pénztárt rendezett tanácsu városokban a polgármester, az ügyész és a számvevő közbejöttével, nagy és külön pénztárakkal bíró kis községekben a bíró egy előjárósági taggal és a jegyzővel havonként legalább egyszer váratlanul, azaz a pénzkezelő előleges tudósítása nélkül megvizsgálni tartozik.

A számadók ellenőrzése céljából foganatosított ezen váratlan vizsgálatok minden külső indító ok nélkül teljesíttetnek, kivéve azon esetet, ha hűtlen vagy rendetlen kezelés fogrog fen, midőn is a község érdeke kívánja, hogy a vizsgálat azonnal teljesíttessék. Ily alkalmakkor a pénztár rövid időközökbe egymásra következő két vagy többszörös rovincsolásnak is alávetendő.

Azonkívül pénztári vizsgálat a pénzszedő személyében történt változás esetén valamint akkor is foganatosítandó, ha a pénztári álladék véletlen események folytán megkárosított.

A pénztári vizsgálat mindenkor nem csak a pénztári álladék megállapítására, hanem az ügykezelésre és számvitelre is kiterjesztendő. A pénztári vizsgálat megtartása és a pénztári naplóknek a maradvány megállapítása végett történt lezárása a naplók szöveg hasábjába vezetendő és úgy a pénzkezelők mint a vizsgáló küldöttség tagjai által alá-

irandó és megállapítási záradékkal bizonyítandó. A pénztárvizsgálat eredményéről a vizsgáló küldöttség mindannyiszor a tanácsnak, illetve községi képviselő testületnek a rovancsjegyzőkönyv bemutatása mellett jelentést tesz.

A községi pénzkezelés és számvitel az 1886. évi XXI. t.-cz. 68. §-ának r) pontja értelmében és rendelkezéséhez képest évenként legalább egyszer egy szakközeg által a helyszínen megvizsgálendő és az eredményről az alispánnak jelentés teendő.

A községi számadások megvizsgálásáról.

21. §.

A községi számadások az 1886. évi XXII. t.-cz. 142. és 143. §-ainak rendelkezéséhez képest beérkezőktől számitandó legkésőbb egy évi időköz alatt a vármegyei számvevőség által felülvizsgálandók és törvényhatósági tárgyalás alá veendőek.

Ha azonban a számadások ellen észrevételek merülnek fel, azok írásba foglalandók és számadókkal az alispán útján közlendők és az észrevételekre vonatkozó felderítő nyilatkozatok záros határidő alatt kekövetelendők.

A felderítő nyilatkozatok rendszerint a községi képviselő-testülethez terjesztendők be, hol is azok tárgyalás alá vétetnek és az e részben hozott határozat kíséretében terjesztetnek fel.

A beérkezett felderítő nyilatkozat a a vármegye számvevősége által beható vizsgálat alá vétetik és ha abban a számadásra nézve tett észrevételek eloszlattattak a létrejött vizsgálat eredményével együtt a vármegye törvényhatóság közgyűlése elé terjesztetik, míg ellen esetben másod észrevételek teendőek és számadókkal a fenti módon közlendők. A számadás végelintézése iránt a másod észrevételekre adott felderítő nyilatkozat beérkezte és felülvizsgálata után a számadási ügy végleges elbírálás végett a vármegyei közgyűlés elé terjesztendő.

Ha a számadók által a kívánt igazolás egyszeri emlékeztetés dacára a kitűzött időben meg nem adatnék, a tett észrevételek fentartásával a számadási ügy a nélkül is határozathozatal alá veendő.

A közgyűlési határozat a számvevői előterjesztés alapján oly alakban szerkesztendő, hogy abban a számadás felülvizsgálása során felmerült marasztalások, a számadási főösszegek, és pedig a pénztári maradványok változtatása nélkül külön pontok alatt önállóan és kimerítő indokolással felsoroltassanak.

22. §.

Ha a községi költségvetési előirányzat és számadás a jelen szabályrendeletben meghatározott időn túl egyszeri emlékeztetés dacára 30 napok alatt be nem érkezik, annak a mulasztó költségére leendő elkészítése és behozatala iránt az alispán intézkedik.

E végből a vármegyei számvevőség nyilvántartást vezet és mind azon községeket, melyek munkálataikat az adott határidő alatt be nem terjesztették, az alispánnak bejelenti.

854. kgy. 16897. sz. 1889. Törvényhatóságilag elfogadtatik. Kelt Torontál vármegye törvényhatósági bizottságának 1889 augusztus 19-én s folytatva következő napjain Nagy-Beeskereken tartott rendkívüli közgyűléséből. Kiadta Daniel László, m. főjegyző. — 3056. IV. szám. M. királyi belügyminister. Ezen szabályrendeletet jóváhagyom. Budapest, 1890 márczius 22. A minister helyett: Ribáry, m. tanácsos. (P. H.)

22723. sz. 1890.

Valamennyi járás főszolgabíróságának, N.-Beeskerek város polgármesterének, valamennyi hatósági állatorvosnak, állategészségügyi előadónak és a Torontál szerkesztőségének.

Az enyhébb lefolyású állati betegségeknél jövőben kövendő eljárás tárgyában kiadott 16583.-1890. szám földmivelségi ministeri rendeletet alább egész terjedelmében tudomásvétel, s további eljárás végett tekintetes czimvel közlöm.

Földmivelségi magyar királyi minister 16583.-III.-8. Valamennyi törvényhatóságnak. A ragadós állati betegségek felmerülése esetén kövendő s az 1888. VII. t. cz. védrehajtására kiadott rendelet 98-100. §-aiban szabályozott fertőtlenítési eljárásnak egész terjedelmében s minden részletében való alkalmazása, a fertőtlenítési kiválóan fontos czél elérésére az enyhébb lefolyású ragadós állati betegségeknél az eddig tett tapasztalatok alapján nem mutatkozván okvetlenül szükségesnek az érdekelt közönségnek minél kisebb mérvben való megterhelése czéljából ezennel megengedem, hogy a ragadós száj és körömfájás, a juhhimlő, a rüh és az ivarszerveken keletkező hólyagos kiütés esetén előirt szabályszerű fertőtlenítés követhető módon foganatosíthatassék.

Az istállókból mindenekelőtt a trágya kihordandó és lehetőleg a ragály iránt nem fogékony állatokkal a szántóföldekre szállítva, itt lehetőleg azonnal alászántandó vagy elégetendő. A trágya lehetőleg az élénkebb forgalmu és az országutak elkerülésével szállítandó a mezőre és a járványlepte község határából semmiképen ki nem vihető. Ezután az egész istállót alaposan ki kell söpörni és a falakat is letisztogatni.

Köböl vagy hasonló anyagból álló talaj a háznál levő fahamuval készített, lehetőleg koncentrált, vagy ha ezt a körülmények megengedik, 1 rész hamuzsíról, vagy szódából és 15-20 rész forrásvízből előállított forró luggal minden részében lemosandó. Ha a talaj jól letaposott, tömött agyagból áll, akkor az mintegy 5 cmnyi mélységig kiemelendő, a kiemelt föld mint a trágya kezelendő és ujjal pótolandó. A hidlás kiemelendő, az alatta esetleg meggyült trágyalé eltávolítandó és pedig legczélszerűbben oly módon, hogy a trágyalébe földhomok vagy tőzeg szóratik és azután ezzel együtt kiemeltetik s mint a trágya kezeletik; magok a gerendák pedig forró luggal minden részökben gondosan megmosandók. A falak valamint a jászlak és egyéb berendezési tárgyak szintén forró luggal megmosandók és az előbbieket ezt követőleg frissen előállított mézszel bemeszelendők.

E közben gondoskodni kell arról, hogy az istálló bőven szellőztessék és állatok a kitisztított istállóba, ha csak azt a viszonyok s főleg az időjárás megengedik, lehetőleg csak több napi szellőztetés után állítandók be újra.

Erélyesebb fertőtlenítő szerek, minő a sublamat (1:2000) a karbolsav (5 százalék), a vasgálicz (2:5 százalék), a chlormész (1:10—20) a tulajdonosok beleegyezésével szintén alkalmazhatók, de ezek alkalmazása hivatalból nem kötelező. Hasonlóképen czélszerű de nem kötelező a megtörtént tisztogatás után az istállókat chlorgázzal (barne köböl és sósavból vagy chlormészből és valamely savból előállítva) vagy pedig meggyújtott kénből fejlesztett kénessavgőzökkel kifüstölni.

Erről a törvényhatóságot tudomásvétel, illető közegeinek megfelelő utasítása és közzététel végett értesitem. Bpest, 1890 június 9. Bethlen, s. k.

N.-Beeskerek, 1890 június 17.

Rónay, kir. tanácsos, alispán.

9911. sz. 1890.

Valamennyi főszolgabírónak és N.-Beeskerek város polgármesterének.

Felhivom tek. czimet, miszerint az alábbi 8419. számú földmivelségi ministeri rendeletet közhírré tenni sziveskedjék.

Rónay, kir. tanácsos, alispán.

Másolat. Földmivelségi m. kir. minister 8419.-III.-9. sz. Valamennyi törvényhatóság közönségének és valamennyi gazdasági, szőlőszeti és borászati egyletnek. A mult év folytán az ország számos vidékén észleltetett a szőlőkben a peronospora viticola nevű káros penészgomba fellépése, — és így joggal tartani lehet attól, hogy ez évben ismét nagyobb mértékben fogja a szőlőket megtámadni miért is jó eleve kívánatos e káros élődsi ellen minél hatékonyabb védekezésről gondoskodni. Kivánságom lévén a szőlőbirtokos közönségét az ez irányban kifejtendő védekezés terén is minden lehető módon támogatni: felhivom a közönséget és egyesületet, hogy az érdekeltkekt figyelmét az alábbiakra a lehető legkiterjedtebb mérvben felhívni igyekezék. Tudvalevő hogy a nevezett káros penészgomba ellen a védekezésnek legsikeresebb módja abban áll, hogy a szőlőlevelek a bordeauxi keverék (bouillée bordelaise) elnevezés alatt ismeretes rézgálicz és oltott mész vagy még helyesebben oltott mész helyett kristalizált szoda, csemege szőlőfajoknál pedig rézgálicz és ammoniak keverékéből álló oldattal akként fecskendeztetnek be, hogy ez oldat a levelek felszínét lehető egyenletes módon lepje el finom permetező eső alakjában. E keverék mikénti összeállítása tekintetében a következők szolgáljanak rövid tájékoztatásul. 1. A bordeauxi keveréket két féle arányban szokták használni, vagy: a) 100 liter víz 3 kilogramm rézgálicz 3 kilogramm égetett mész, vagy pedig b) 100 liter víz 2 kilogramm rézgálicz 2 kilogramm égetett mész.

Az előbbi erősebb az utóbbi valamivel gyengébb. Nagy foku peronospora-invasionál az erősebb vegyületet tanácsos használni. Ebből a folyadékból egy hektárra körülbelül 400 liter egy kat. holdra tehát mint egy 230 liter szükséges: 2. A rézgálicz és szoda keverékéhez szintén 2 vagy 3 kilogramm rézgáliczot vesznek 100 liter vízre. Az előbbi szokottabb. A keverék aránya, vagy a) 100 liter víz 2 kilogramm rézgálicz 2 és fél kilogramm kristályos szoda, vagy b) 100 liter víz, 3 kilogramm rézgálicz 3 és három negyed kilogramm kristályos szoda. Ebből a keverékből is annyi kell hektáronként, mint az előbbiből. 3. A rézgálicz és ammoniak keverékéhez (can cileste) kell: 100 liter víz fél kilogramm rézgálicz fél egész három negyed liter (22°) ammoniak-szalmiakszesz. Egy hektárra 400 egy kat. holdra 230 liter kell. 4. Egyszerű rézgálicz oldathoz kell: 100 liter víz fél kilogramm rézgálicz ebből egy hektárra 100 liter tehát egy kat. holdra 575 liter kell. A csemege fajoknál a rézgálicz és ammoniak keverékke (can cileste) valamint az egyszerű rézgálicz oldat van helyén, mert a szőlőfűrtön jelentékeny nyomokat nem hagynak. E védekezi eljárás, hogy sikeres legyen a gombának megjelenése előtt, május utolsó illetve június első napjaiban alkalmazandó, mert ha a szőlőben a peronospora első külső jelensége (a szőlőlevelek alsó lapján képződő fehér, törött cukorhoz vagy finom dörhez hasonló kivirágzás) észleltetik — a mi rendszerint július és augusztus hónapokban szokott bekövetkezni — akkor a baj már előrehaladott stadiumában van. Hogy a gazdaközönséget a fentiekben röviden jelzett védekezés alkalmazása körül necsak a szükséges utbaigazítások nyújtásával hanem a védekezéshez megkívántató segédeszközök

beszerzésének lehető megkönnyítésével is támogassam, egyidejűleg az iránt is intézkedtem, hogy az érdekeltek az említett eljárásához szükséges anyagot, valamint az alkalmazásához igényelt eszközöket t. i. a rézgálicz is az alkalmas permetező készülékeket minél olcsóbbáron és minél könnyebben szerezhessék meg, nehogy ismét bekövetkezzenek rájuk nézve az előző években ismételt tapasztalt azon káros kényszerűség, hogy nem gondoskodván idejekorán a védekezéshez szükséges eszközökről, kénytelenek voltak megelégedni az utolsó perczen sokszor kétszeres árán beszerzett silány minőségű cikkekkel. Ugyanazért a ministerium további intézkedésig Szávost Alfons budapesti céget (V. Arany János utca 11. sz.) bizta meg azzal, hogy a közönséget a jelzett irányban megfelelően kiszolgálja. A nevezett cég megbízásához képest késznek nyilatkozott és illetőleg kötelezettséget vállalt arra, hogy a jelzett védekezéshez megkivántató rézgáliczot (kék követ) usance szerinti első osztályú minőségben métermázsánként (100 kgm-ként) 40 forintnyi áron szolgáltatja az érdekelteknek. Továbbá ugyanezen cég vállalkozott arra, hogy a peronospora elleni védekezésre úgy szerkezeténél valamint anyagánál fogva egyaránt, minden tekintetben teljesen alkalmasnak bizonyult marseilli permetezőt (melynek eredeti beszerzési ára Franciaországban 39 franc) ezen ministerium megbízásából darabonként 18 frtjával tehát jelentékenyen kedvezményesen áron rendelkezésükre bocsájtja az érdekelteknek. A rézgáliczra nézve megjegyeztetik hogy a nevezett cég az általa szállítandó I. osztályú minőségű anyag mustráját ezen ministeriumnál letétbe helyezte, és kezességet vállalt, hogy csakis a letett mustrának megfelelő, tehát szokvány szerinti elsőrendű jó minőségű árut fog a megrendelőknek szolgáltatni. Az ezen ministerium bizományából átvett s az e helyről megállapított fenti árán tehát a cég részére minden nyereség avagy provízió nélkül ugyancsak általa szolgáltatandó készülék tekintetében pedig az érdekeltek tájékoztatása végett megjegyeztetik, hogy az eddig ismert ilyen készülékekkel tett gyakorlati szakértői kísérletek útján megállapított, miszerint az ajánlott marseilli permetező készülék — a jelzett áron szolgáltatva — nem csak tetemesen olcsóbb minden más, eddig forgalomban levő hasonló készülékeknel (melyek jelenleg a kereskedők által jóval drágábban árusítatnak) de egyszersmind szerkezeti tekintetben is egyik a legcélszerűbbeknek. Megjegyeztetik végül, hogy a nevezett cég kötelezettséget vállalt arra nézve is, — hogy nagyobb mennyiségeknek előleges szerződéses vétele esetén a rézgálicz árából még további aránylagos árengedményeket kész tenni, különösen a gazdasági egyesületeknek, védekezési szövetkezeteknek, vagy szőlőmives községeknek, általok gyűjtött nagyobb vételeknél. Felhívom a közönséget és egyesületet, hogy jelen felhívásomnak az érdekelteknek tudomására hozatala tekintetében tett intézkedéseit ide mielőbb jelentse be. — Budapest, 1890. évi február 25. Gróf Szapáry s. k.

22701. sz. 1890.

Valamennyi főszolgabíróknak.

A phylloxera terjedésének megállapítása végett az összes szőlő területek ez idén is megvizsgálandók lévén az e tárgyban 1883 évi május hó 11-én 21014. sz. a. valamint az 1884. évi június hó 12-én 24632. sz. a., 1885. évi június hó 21-én 32705. sz. a., 1886. évi június hó 1-én 30591. sz. a. 1877. évi 36801. sz. a., 1888. évi május hó 3-án 19783. sz. a. és múlt évi június hó 6-án 27152. sz. a. kelt magas földmivelésügyi ministeri rendeletek kapcsán a következőket rendelem:

1. Azon községek, a melyek szőlőiben a phylloxera eddig még nem kon-

statáltatott, tehát a melyekre még phylloxera zárlat nincsen elrendelve, szigoruan utasítandók, hogy június hó második felében a határban levő összes szőlőket, valamint azon kerteket is, a melyekben szőlőtőkék vannak, a községi előjárásból és egy községi esküdtből, továbbá a hegymesterből és egy két értelmesebb helybeli szőlő birtokosból alakítandó bizottság által járassák be, s a bejárás megtörténtéről a $\frac{1}{2}$ alatti minta pontos kitöltése mellett a járási főszolgabíróknak legkésőbb július hó 31-ig tegyenek jelentést;

2. A hol községi phylloxera bizottságok vannak, ott e bizottság a szőlőbe járásokról előzetesen értesítendő s a bejárás a bizottság kiküldötteinek közbenjöttével teljesítendő;

3. A főszolgabírák kötelesek örködni a felett, hogy a bejárás a kiszabott határidőig minden községben megtörténjék.

A főszolgabíró úr a járásához tartozó községekből beérkező jelentéseket összefoglalni s legkésőbb augusztus hó 15-ig hozzám betérjeszteni köteles;

4. A bejárásnak egyedüli célja az, hogy megállapíttassék, vajjon a szőlőben van-e phylloxera vagy nincsen.

Ennélfogva az esetben, ha a bejáró bizottság nézete szerint a phylloxera jelenléte megállapítottnak tekinthető avagy határozottan erre való gyanus tünetek észleltek a további bejárás mellőzendő, nehogy a phylloxera a járókelők által esetleg tovább hurrizolassék.

A tett észlelet a bejárás jegyzőkönyvbe bevezetendő s azonnal írásbeli jelentés teendő a járási főszolgabíróhoz, a tek. czim pedig ezen jelentést azonnal hozzám betérjeszteni köteles.

Ezen külön írásbeli jelentésben világosan kimondandó, vajjon a phylloxera jelenléte megállapított-e, vagy a tünetek olyanok-e, hogy a rovar jelenlétére biztos következtetés vonható? vagy pedig csak gyanus tünetek észlelhetők.

Tekintettel a bejárások fontosságára felhívom a tek. főszolgabíró urat miszerint fenti rendeletnek egész terjedelmében való lelkiismeretes végrehajtását ellenőrizve jelentését augusztus hó 15-ig hozzám betérjeszteni sziveskedjék.

Kelt N.-Beckereken, 1890. évi június hó 14-én.

Rónay, kir. tanácsos, alispán.

Jelentés

a.... vármegye.... járás.... község (város) határában fekvő szőlőknek a phylloxera rovar terjedésének megállapítása céljából 1890. évi...hó.... napján történt hivatalos bejárásáról.

Kérdés.

Felelet.

1. Találtattak-e a szőlők bejárása alkalmával sárguló, vagy satnya levélzettel, és elmaradtgyengébb vesszőhajtásokkal bíró beteg vagy gyanús szőlőtőkék?

2. A beteg, vagy gyanús szőlőtőkék a szőlőkben, vagy a kertekben találtattak-e, minő

terjedésben, (kat. hold, vagy négyszögölekben) és kinek tulajdonát képezi a gyanús szőlő vagy kert?

3. A tőkében észlelt gyanús jelekből a bejáró bizottság a phylloxera jelenlétére van-e következtetéssel, avagy a phylloxera jelenlétét megállapítottnak tekintheti-e?

Ezen esetben megtette-e erről, és mikor tette meg, a köteles haladéktalan írásbeli jelentést?

4. Ha nem vél a gyanús tünetekből a phylloxera jelenlétére következtetni: minő egyéb körülményeknek hiszi azt tulajdoníthatni?

5. Minő egyéb megjegyzései vannak még a bejáró bizottságnak, vagy a bizottság egyes tagjainak?

Ezen jelentés a bejáró bizottság minden tagja által alárandó.

Kelt .... évi ... hó ... napján.

Körözüvények.

Torontálvármegye alispánjától.

Valamennyi főszolgabíróknak és N.-Beckerek város polgármesterének.

21121. sz. 1890.

Kiadatik köröztetés és az eredménynek 30 nap alatti jelentéstétele végett. Nagy-Beckerek, 1890 június 9-én.

Alispán hiv. távol:

Daniel, megyei főjegyző.

Másolat. — Weiner Mátyás, Szanád községi illetőségű siket-néma egyén f. évi május 24-ike óta Szanád községből eltűnt s miután nevezett állítólag öngyilkossági szándékkal távozott el, hivatalos tisztelettel kérem a t. alispáni hivatalt, hogy nevezettnek köröztetését elrendelni méltóztassék. — Személyleírása a következő: neve: Weiner Mátyás, termete közép-nagy, arca kerekded és borotvált, szemei kékek, haja szőke, ismertető jelei: siket-néma, irni-olvasni tud németül, eltűnése idején fehér ing és gatyában volt, előtte kék mosókötő, fején fekete pörge kalap.

19538. sz. 1890.

Alibunári járás főszolgabírája által m. évi november 11-én 168. khg. sz. alatt kelt jelentésével Toplicsán Száva alibunári lakos elleni kihágási ügyben befolyt 4 frt 50 krt küldött be a m. főpénztárba letétbe azon okból, mivel Krajczér János kéményseprő-segéd, kit ezen összeg mint kártérítés illet meg, időközben Alibunárról ismeretlen helyre költözött.

Nevezett Krajczér János kéményseprő-segéd kipuhatólása ennél fogva elkerülhetlen lévén, országszerte való köröztetése ezennel — különösen ttes czim járása területén azzal eszközözendő, mikép eredmény esetén kiértécsítendő volna, hogy fenti összeg kiutalványozása iránt legkésőbb egy év alatt jelentkezzék.

Nagy-Beckerek, 1890 május 27.

Rónay, kir. tanácsos, alispán.